

Heracles Almelo

Audit 1-meting mei 2013

Auditteam Voetbal en Veiligheid

A large, abstract green brushstroke background covers the bottom half of the page, starting from the left edge and extending towards the right, creating a sense of motion and energy.

In opdracht van

Het Auditteam Voetbal en Veiligheid

Met dank aan

BVO Heracles Almelo

Gemeente Almelo

Politie Eenheid Oost-Nederland

Openbaar Ministerie Oost-Nederland

Opmaak

Marcel Grotens (Bureau Beke)

Onderzoeksteam en rapportage

Henk Ferwerda (projectleider)

Bo Bremmers

Tom van Ham

Henk de Man

Siert Vos

© Arnhem, mei, 2013

Inhoudsopgave

1. Inleiding	5
2. Aanbevelingen uit de nulmeting	7
3. Actuele situatie	10
4. Conclusies en aanbevelingen	14
Bijlage: verantwoording	16
Geraadpleegde documenten	17

1. Inleiding

1.1. Over het Auditteam voetbal en veiligheid

Het Auditteam Voetbal en Veiligheid bestaat sinds 2003. De hoofddoelstelling van het Auditteam is om concreet advies en aanbevelingen te geven over de aanpak van voetbalvandalisme en voetbalgeweld. Het Auditteam richt zich op de lokale 'voetbalvierhoek', bestaande uit gemeente, politie, Openbaar Ministerie (OM) en de Betaald voetbalorganisatie (BVO).

In de afgelopen jaren heeft het Auditteam in nulmetingen, samen met de betrokken partijen, de (tussen)balans opgemaakt. Hierbij bracht het Auditteam in kaart hoe de veiligheidsorganisatie en de fysieke infrastructuur zijn afgestemd op het profiel van de supporters en op het risiconiveau van de wedstrijden. Elke nulmeting mondde uit in conclusies en schetste, in de vorm van aandachtspunten of aanbevelingen, een opdracht voor de toekomst.

Nu, circa 3 jaar na de nulmeting, heeft het Auditteam een éénmeting uitgevoerd.

1.2. De éénmeting

De doelstellingen van de éénmetingen zijn:

- bepalen in hoeverre de aanbevelingen die eerder in de nulmetingen zijn gedaan, zijn doorgevoerd;
- bepalen in hoeverre de veiligheidsproblematiek verminderd is en of er andere problemen zijn ontstaan;
- bezien of de vierhoek slimme oplossingen heeft gevonden voor veiligheidsproblemen rondom het voetbal die voor andere BVO's interessant kunnen zijn (veelbelovende praktijken);
- bezien hoe recente landelijke beleidsveranderingen worden doorgevoerd, zoals het opstellen van een lokaal actieplan Voetbal en Veiligheid.

De éénmetingen verlopen in vier stappen:

- Stap 1: Reflectie van de driehoek en Heracles Almelo op ontwikkelingen en acties sinds de nulmeting, op uitnodiging van het Auditteam.
- Stap 2: Een wedstrijdbezoek door het Auditteam met speciale aandacht voor de ontwikkelingen zoals benoemd in de reflectie van de vierhoek, aangevuld met een aantal interviews.
- Stap 3: Bespreking van de bevindingen met de driehoek en Heracles Almelo.
- Stap 4: Opstellen van een eindrapport.

In de bijlage vindt u een overzicht van het wedstrijdbezoek, de respondenten en de geraadpleegde documentatie.

1.3. Visie op voetbalveiligheid

Sinds de ontwikkeling van het Beleidskader Voetbal en Veiligheid (mei 2011) is normalisatie de belangrijkste doelstelling van het voetbalveiligheidsbeleid. De veiligheidspartners, zowel lokaal als nationaal, streven ernaar van het voetbal weer een feest te maken, door enerzijds vertrouwen te geven aan goedwillende supporters en anderzijds hard op te treden tegen ordeverstoorders (high trust, high penalty). In de visie van het Auditteam betekent normaliseren dat de veiligheidspartners veiligheidsbeleid dienen te verbinden aan een meer op service gericht supportersbeleid. Dat vergt het opbouwen van vertrouwen tussen de vier geijkte partners en de supporters(verenigingen). Relatiebeheer, overleg met supporters en het honoreren van redelijke supporterswensen dienen te worden gecombineerd met streng optreden bij overtreding van gemaakte afspraken.

Vanuit dit perspectief voeren we de éénmetingen uit. In deze éénmetingen hanteert het Auditteam hetzelfde model als in de nulmetingen, waarin voetbalveiligheid een resultante is van drie factoren, te weten:

1. De kenmerken van supporters en hun relatie met de club (bijvoorbeeld groepen probleem-supporters en incidenten).
2. De fysieke infrastructuur (bijvoorbeeld de staat van het stadion, het scheiden van supportersstromen, de kwaliteit van de uitvakken, de commandoruimte en de kwaliteit van de camera's).
3. De kwaliteit van de veiligheidsorganisatie van Heracles Almelo en de partners, het veiligheidsbeleid, de rol en de samenwerking tussen de veiligheidspartners.

1.4. Leeswijzer

In hoofdstuk 2 geven we een samenvatting van de conclusies en aanbevelingen uit de nulmeting. Ook beschrijven we welke stappen de vierhoek heeft genomen na de nulmeting.

In hoofdstuk 3 beschrijven we de actuele situatie bij de BVO en beschrijven we welke ontwikkelingen hebben plaatsgevonden in de periode sinds de nulmeting. We doen dat aan de hand van de drie in de vorige paragraaf genoemde factoren van voetbalveiligheid.

In hoofdstuk 4 trekken we de conclusies uit de éénmeting en formuleren we aanbevelingen voor een verdere versterking van de veiligheidsaanpak rondom het betaalde voetbal bij Heracles Almelo.

2. Aanbevelingen uit de nulmeting

In dit hoofdstuk gaan we in op de aanbevelingen uit de nulmeting. Allereerst vatten we de aanbevelingen samen om vervolgens aan te geven wat de leden van de vierhoek met de aanbevelingen hebben gedaan. De nulmeting bij Heracles Almelo is iets minder dan 3 jaar geleden uitgevoerd in 2010.

2.1. Conclusies en aanbevelingen

Op basis van de uitgevoerde nulmeting werden de volgende algemene conclusie getrokken:

Het bezoeken van een thuiswedstrijd van Heracles Almelo is zeer prettig. Heracles Almelo voetbalt in een tien jaar oud, maar in goede staat verkerend stadion met een open karakter. Supporters – ook van de bezoekende club – worden zeer gastvrij ontvangen; uitsupporters hebben bovendien dezelfde faciliteiten als het thuispubliek.

De samenwerking en afstemming tussen gemeente, BVO, politie en OM zijn onvoldoende. Er zijn weliswaar korte onderlinge lijnen, maar er is ook een gebrek aan structureel overleg. Zo is de voetbalvierhoek recentelijk voor het eerst gehouden en zijn overlegvormen niet geformaliseerd. Vanuit de regierol kan en moet de gemeente de regie nemen bij het opzetten van overlegvormen met een structureler karakter.

Naast deze algemene conclusie werden onderstaande tien aandachtspunten benoemd:

1. Binnen de voetbalvierhoek is men het erover eens dat de methodiek 'Hooligans in Beeld' zo snel mogelijk weer wordt opgepakt. Deze aanpak is essentieel om voetbalgeweld en -vandalisme tegen te gaan c.q. aan te pakken.
2. Zowel de kwaliteit als de kwantiteit van de stewards is van belang. Stewards hebben onvoldoende autoriteit en zijn niet altijd in staat doortastend op te treden tegen probleem-supporters.
3. Momenteel kent men in Almelo enkel wedstrijden van de B-categorie. In aanloop naar de pilot Gastvrij Heracles – en om het gastvrije imago van de club verder te versterken – is het aan te bevelen risicoclassificaties van wedstrijden apart te bepalen en daarin meer differentiatie aan te brengen.
4. Hoewel er onderling korte lijnen zijn, is de samenwerking tussen de verschillende partners onvoldoende en ontbreekt onderlinge afstemming. Het voeren van een structureel veiligheidsoverleg is een eerste stap om daarin verbetering aan te brengen. De regie daarvoor ligt bij de gemeente. Een gemeenschappelijke analyse, aanpak en communicatie zijn daarvoor noodzakelijk.
5. Het is de vraag of de BVO de baas in eigen stadion is. Er is onvoldoende zicht op de eigen harde kern, die zich weinig aantrekt van de aanwezige stewards. Het is belangrijk om maatregelen te nemen tegen deze onwenselijke situatie.
6. Het streven om supportersverenigingen te betrekken bij het veiligheidsbeleid is lovenswaardig, maar het is de vraag of deze als partij aan moeten sluiten bij het convenantenoverleg. Een alternatief is een getrappt overleg, waarin de BVO apart met de supportersverenigingen overlegt en alleen de BVO aansluit bij de voetbalvierhoek.

7. Per oktober 2010 heeft de club niet langer een veiligheidscoördinator. Met het oog op de lokale samenwerking en het veiligheidsbeleid van de BVO, is het noodzakelijk dat op zo kort mogelijke termijn een nieuwe, geschikte veiligheidscoördinator wordt aangesteld.
8. De commandoruimte is (te) klein. Hoewel er daardoor weinig 'bezoek' in de commandoruimte komt, is het de vraag of de situatie in de commandokamer in geval van een calamiteit niet onoverzichtelijk wordt.
9. Om verandering te brengen in de ongewenste positie waarin de voetbalcoördinator van de politie zich momenteel bevindt, is het belangrijk dat de RID haar informatiepositie in de harde kern verbetert.
10. Er moet nadere invulling gegeven worden aan de algemene lijn 'geen zichtbare politie binnen het stadion'.

2.2. Stappen van de vierhoek

We hebben de vierhoek gevraagd om ons op de hoogte te brengen van de manier waarop zij zijn omgegaan met de aanbevelingen c.q. welke vervolgacties er zijn genomen door de lokale partijen. Die reactie van de vierhoek is hierna weergegeven:

- Alle overleggen zijn vastgelegd in een structuur van voetbaloverleggen. De samenwerking tussen alle partners is geformaliseerd en wordt nagekomen. Afspraken worden vastgelegd en gevolgd. De gemeente, de politie en de BVO hebben zeer frequent overleg met de supporters. Alleen de BVO is partner in de voetbalvierhoek.
- Voetbal is een vast agendapunt voor het wekelijkse overleg tussen de burgemeester, de politie en de teamleider integrale veiligheid. Onderling is afgestemd wedstrijden zoveel als mogelijk onder het regime van een A-wedstrijd te laten vallen;
- De BVO beschikt over zowel een veiligheidscoördinator als een supporterscoördinator. De ontwikkelingen en resultaten worden periodiek gevolgd in de voetbalvierhoek en de lokale driehoek;
- Er is volledig zicht op de harde kern en het programma Hooligans in Beeld (HIB) is opgepakt. In het kader van de voetbalwet worden dossiers opgesteld.
- Er zijn speciale BOA's aangesteld die zich met name bezighouden met de veiligheid rondom het stadion. Hoofdtak is de verkeersgeleiding. Bij iedere thuiswedstrijd worden vijf BOA's ingezet.
- Er is nauwelijks politie in het stadion. De politie die in het stadion is zijn speciaal opgeleid om contacten te leggen met de supporters en dan met name die supporters die zich op verschillende fronten nadrukkelijk manifesteren.
- In geval van calamiteiten blijkt de grootte van de commandoruimte geen beletsel te zijn om adequaat op te treden. De commandoruimte is qua plek goed opgesteld om een volledig beeld te krijgen van de situatie in en rondom het stadion. Daarnaast zijn de verbindingen adequaat.

2.3. Reflectie op de stappen door de vierhoek

Uit de reactie van de leden van de vierhoek en tijdens het wedstrijdbezoek (wedstrijdbezoek Heracles Almelo – RKC Waalwijk op 20 april 2013)¹ is vastgesteld dat er, met name op organisatie- en samenwerkingsniveau, veel gedaan is met de aanbevelingen. Daarnaast – zie hoofdstuk 3 – zijn er nog meer noemenswaardige veranderingen doorgevoerd als het gaat om de integrale samenwerking en aanpak met betrekking tot veiligheid rondom het voetbal in Almelo.

Op de vraag of de BVO de baas in het eigen stadion is (aanbeveling 5) wordt gedeeltelijk gereageerd. Tijdens het recente wedstrijdbezoek blijkt dat de politie nog steeds aanwezig is in het stadion. Wanneer er zich een incident voordoet grijpen politie en stewards direct in. Dit werd geïllustreerd bij een klein incident rond een vaandeldrager die onder invloed door het stadion rende. Deze werd door een hoofdstewards aangesproken en vervolgens naar buiten geleid door de supporterscoördinator van de BVO. Toen andere personen uit vak Q verhaal kwamen halen was het de voetbalcoördinator van de politie die ingreep en met enkele woorden het lont uit het kruitvat haalde. De politie lijkt dus een grote invloed te hebben waardoor het niet geheel duidelijk is of de stewards van de BVO het ook alleen af zouden kunnen.

1. Naast de leden van het onderzoeksteam was ook lid van het Auditteam Gerard Beelen aanwezig bij de wedstrijd. Hij maakte ook een gedeelte van de voorbereiding van de veiligheidspartners op de wedstrijddag mee.

3. Actuele situatie

3.1. Club en supporters

1. In mei 2013 bestaat de club 110 jaar. Om dit te vieren wordt er op 10 mei 2013 een evenement georganiseerd waarbij diverse artiesten komen optreden. Ook is er een speciaal jubileumshirt ontworpen. Heracles Almelo speelt het seizoen 2013-2014 in deze speciale tricots die gebaseerd zijn op een historisch exemplaar.
2. Volgens de club voldoet de huidige capaciteit van het stadion niet meer. Een forse toename van het aantal zitplaatsen en de uitbreiding van faciliteiten en voorzieningen zijn in en rondom het huidige stadion niet goed mogelijk. Om deze reden zijn er plannen gemaakt voor een nieuw stadion. Momenteel wordt er in de gemeenteraad vergaderd over het bestemmingsplan van het 'Stadion Heracles Almelo e.o.'
3. De bezoekende supporters worden net als tijdens de nulmeting het geval was getrakteerd op een kop koffie en een broodje bij aankomst. Dit is landelijk bekend en wordt langzaam aan ook door andere BVO's overgenomen. De ervaring is dat men met deze ontvangst veel minder vernielingen heeft in het bezoekersvak.
4. Sinds de nulmeting heeft er zich binnen de fanatieke supportersschare een ontwikkeling plaatsgevonden. In september 2012 hebben ruim dertig fanatieke supporters van de Brigata Tifosi Extreme (B.T.E.), een groep fanatieke supporters die sinds 2003 een collectief vormen, een stadionverbod gekregen in verband met het ontwijken van de combiregeling bij de wedstrijd RKC Waalwijk – Heracles Almelo. Bij de daarop volgende thuiswedstrijd, op 29 september 2012, is de hele B.T.E. weggebleven. Dit waren vanzelfsprekend de personen met een stadionverbod maar ook andere leden van de B.T.E. die solidair wilden zijn. De gehele B.T.E. is nu niet of nauwelijks meer zichtbaar bij thuis- en uitwedstrijden. Mogelijk dat een aantal individuele leden zich in het nieuwe seizoen weer gaat melden maar de B.T.E. als geheel lijkt opgeheven te zijn.²
5. Er is momenteel een kleine groep personen actief die de confrontatie zoekt met bezoekende supporters. Deze personen zijn volgens de politie ook lastig buiten het voetbal en niet direct gelieerd aan Heracles Almelo aangezien enkele van hen ook bij andere voetbalclubs gesignaleerd worden. De politie heeft afspraken met horeca-eigenaren dat zij tijdens wedstrijddagen op de hoogte gehouden worden indien bepaalde van deze personen lastig zijn in de binnenstad van Almelo.
6. Heracles Almelo kent op vak Q haar meest fanatieke aanhang. Deze groep supporters – waar ook Bianco Nero deel van uitmaakt - is te beschouwen als de sfeermakers en proberen de hele wedstrijd te blijven zingen. Er wordt door deze – voornamelijk jonge mannen - flink gedronken voor, tijdens en na de wedstrijd. De groep is enigszins uitgedund na uitgereikte stadionverboden en de boycot van een aantal supporters (zie punt 4).
7. De BVO en de fanatieke aanhang op vak Q treden in overleg over te voeren (sfeer)acties. Tijdens het wedstrijdbezoek werden vanuit vak Q voor de wedstrijd met toestemming *shooters* afgestoken. Hiervan ondervond men tijdens de wedstrijd last omdat bij het maken van een doelpunt deze *shooters* tegen de afspraken in ook werden afgestoken en de wedstrijd tot tweemaal toe moest worden stilgelegd omdat er papieren linten binnen het strafschopgebied lagen.

2. Bron: <http://www.bte-almelo.nl/>.

- Op basis van de informatie van het Centraal Informatiepunt Voetbalvandalisme (CIV) (periode april 2012 - april 2013) blijkt dat het thuispubliek zich tijdens de 19 thuiswedstrijden in deze periode over het algemeen goed gedraagt. De sfeer in het stadion is goed te noemen. Slechts een (1) keer doet zich in een incident voor wat echter al gauw in de kiem wordt gesmoord door interventie van de politie en stewards. Een aantal supporters van Heracles irriteerde zich aan het feit dat een groep supporters van Feyenoord niet in het uitvak zat. Een aantal leden van de harde kern verliet het eigen vak om de groep Feyenoorders op te zoeken. Zoals reeds eerder gesteld werd dit voorkomen.

Ook het gedrag tijdens uitwedstrijden is over het algemeen goed te noemen. Buiten de in punt 4 benoemde casus doen zich geen noemenswaardige incidenten voor.

- Heracles Almelo heeft op dit moment (meting mei 2012) 33 landelijke stadionverboden en 1 voorwaardelijk stadionverbod.

3.2. Infrastructuur

- Heracles Almelo voetbalt in een relatief klein maar ook een gezellig stadion. Het stadion is gemakkelijk te bereiken met zowel de fiets als auto. Veel supporters komen met de fiets naar het stadion. Rondom het stadion is parkeerruimte gecreëerd, er worden 5 gemeentelijke boa's ingezet om het verkeer in goede banen te leiden.
- De grootte van de parkeerplaats bij het uitvak is nog steeds een aandachtspunt aangezien de capaciteit onder druk kan komen te staan wanneer er veel uitsupporters zouden komen. Tijdens het wedstrijdbezoek leverde dit echter geen problemen op omdat er relatief weinig uitbezoekers aanwezig waren.
- Het viel op dat er geen sectorscheiding aanwezig is binnen het stadion, behoudens de ruimte voor het uitvak. Wanneer er "vreemde" supporters op de vakken zitten, die kaarten bemachtigen via sponsors, kan dit leiden tot risicovolle situaties. Op het moment dat er een afscheiding moet worden aangebracht, wordt dit door menskracht (inzet van stewards) gerealiseerd. Er wordt niet meer geïnvesteerd in het huidige stadion in verband met de mogelijke komst van het nieuwe stadion, zo stellen de geïnterviewde betrokkenen.
- Tijdens het wedstrijdbezoek viel op dat bij het binnenlaten van de thuis supporters naast de tourniquets een toegangshek werd geopend waar de toegangskaarten werden gescand. Dit kan bij een eventuele run op het hek een groot risico opleveren. Er werd zeer selectief gefouilleerd, ook bij de tourniquets die toegang geven tot vak Q. Wanneer de supporters via de tourniquets naar binnen gaan verschijnt er boven hen een cijfer (0 tot en met 9). Aan de hand van dit cijfer is het mogelijk voor de stewards om te zien welk type kaart de persoon heeft en of dit klopt met zijn profiel. Het is ook mogelijk om de codering te gebruiken om het risicoprofiel van de binnenkomende supporters te bepalen, maar van die mogelijkheid wordt (nog) geen gebruik gemaakt.
- De kleine commandoruimte is in een hoek van het stadion gesitueerd en geeft een goed overzicht over het gehele stadion. De stadioncommandant, een cameraoperator van de politie, de stewardcoördinator van Heracles Almelo en een *verbindelaar* zijn er aanwezig. Het camerasysteem lijkt aan vervanging toe te zijn maar ook hier wordt *waarschijnlijk* geen investering gedaan in verband met de mogelijke komst van het nieuwe stadion.

3.3. Organisatie en samenwerking

1. In de nulmeting werd de overlegstructuur qua vorm en inhoud als onvoldoende geacht en bleek de gemeente haar regierol niet voldoende op te pakken. Inmiddels lijkt de gemeente deze regierol opgepakt te hebben. Voetbalzaken is een vast agendapunt voor het wekelijkse overleg tussen de burgemeester, de politie en de teamleider integrale veiligheid. Daarnaast worden de wedstrijden op maandag geëvalueerd door de gemeente, de politie en de BVO. Bevindingen hieruit worden meegenomen bij middagoverleg met de burgemeester. Het Auditteam ziet dit als een positieve ontwikkeling.

Tweemaal per jaar vindt er een overleg plaats tussen de convenantpartners van het Convenant Betaald Voetbal. De betrokken partijen zijn de BVO Heracles Almelo, de gemeente Almelo, de politie Twente (inmiddels politie Oost Nederland), het Openbaar Ministerie (OM) en de supportersvereniging "Hart voor Heracles".

2. In het veiligheidshuis Almelo wordt de 'Top 10' vanuit Hooligans in Beeld besproken. Deze informatie wordt verwerkt aangezien de dossieropbouw van belang is bij de toepassing van de 'voetbalwet'.
3. De leden van de vierhoek hebben sinds de nulmeting, als het gaat om het regime voor de bezoekende supporters, wijzigingen doorgezet. Deze zijn ingegeven door de wens om het gastvrije imago van de club ('Almelo gastvrij') verder te versterken. Zo werden de thuiswedstrijden in de vorige seizoenen bijna standaard als B-categorie geclassificeerd. Sinds dit seizoen is het uitgangspunt van de voetbalvierhoek om de voetbalwedstrijden als A-wedstrijd te classificeren. Momenteel zijn zes wedstrijden nog in de B-categorie geclassificeerd (Ajax, AZ, Feyenoord, FC Twente, PEC Zwolle en PSV) en twaalf als een A-categorie.
4. Tijdens de audit blijkt dat de veiligheidscoördinator van de BVO momenteel ziek thuis zit. Het is niet zeker of deze binnen afzienbare tijd weer terug is. Derhalve neemt supporterscoördinator tijdelijk ook de functie van veiligheidscoördinator op zich. Deze persoon is zeer bevlogen persoon en voert met enthousiasme zijn taken uit, zo blijkt tijdens het wedstrijdbezoek. De taak van veiligheidscoördinator lijkt echter een zware te zijn gezien het gegeven dat er in drie jaar al drie verschillende veiligheidscoördinatoren zijn aangenomen. De huidige dubbelrol is dan ook geen gewenste situatie.
5. De briefing en het draaiboek van de BVO is uitgebreid, volledig en overzichtelijk en alle relevante zaken komen aan bod. De BVO brieft getrap; dat wil zeggen dat er op de wedstrijddag eerst een briefing is met de voetbalcoördinator van de politie, stewardcoördinator en het hoofd handhaving. Daarna briefen deze personen afzonderlijk binnen hun eigen organisaties.
6. Ook de briefing en draaiboek van de politie zijn goed te noemen. Er wordt ruim aandacht geschonken aan de supporters die een stadionverbod hadden of hebben gehad. Er wordt onder een vast BVH nummer gemuteerd waarna de voetbalcoördinator de info verzamelt en vastlegt in het kader van dossiervorming. De inhoud van de dossiers zelf is niet beoordeeld daar dit buiten de taak van het Auditteam valt.
7. Voor een thuiswedstrijd van Heracles Almelo zet de BVO ongeveer 100 man/vrouw veiligheidspersoneel in. Naast een aantal stagiaires van het ROC (20) gaat het vooral om getrainde stewards (68) en ongeveer een tiental personen van een beveiligingsbedrijf. Daarnaast zijn er ongeveer 25 gastdames aanwezig.
8. Het aantal stewards van de BVO zelf is niet toereikend waardoor men genoodzaakt is stewards in te huren bij andere clubs. Er bestaat een soort uitleensysteem van de stewards.

Volgens de gesproken betrokkenen blijft de kwaliteit van de stewarding een punt van aandacht.

9. Naast het veiligheidspersoneel van de BVO is ook de politie met acht man zichtbaar aanwezig in het stadion. Zij treden snel op bij eventuele incidenten. De politie vindt het 'kennen en gekend worden' een belangrijk aspect inzake de veiligheid rond het voetbal. Tijdens het wedstrijdbezoek blijkt ook dat de voetbalcoördinator erg veel mensen kent en ook optreedt daar waar nodig (zie paragraaf 2.3). Naast de 8 zichtbare politiefunctionarissen in het stadion zijn er nog ongeveer 12 rondom het stadion aanwezig. De politieprofessionals die wij hebben gesproken, zijn van mening dat men nu de minimuminzet heeft bereikt om verantwoord een wedstrijd te kunnen draaien.

4. Conclusies en aanbevelingen

4.1. Ontwikkelingen: verbetering of niet?

1. Sinds het Auditteam Voetbal en Veiligheid in 2010 een nulmeting uitvoerde zijn er door de veiligheidspartners in Almelo diverse maatregelen ter verbetering van de veiligheidssituatie uitgevoerd. Met name het oppakken van de regierol door de gemeente, de totstandkoming van overlegstructuren tussen de partners en het oppakken van Hooligans in Beeld zijn positieve ontwikkelingen.
2. De aandachtspunten uit de nulmeting met betrekking tot de infrastructuur binnen het stadion lijken echter nog steeds van kracht. Diverse malen hebben de onderzoekers van betrokkenen gehoord dat er niet of nauwelijks wordt geïnvesteerd omdat er mogelijk een nieuw stadion komt. Er zou ten behoeve van de veiligheid snel duidelijkheid over het nieuwe stadion moeten komen omdat investeringen nu al geruime tijd uitblijven.
3. Een belangrijke positieve ontwikkeling betreft de differentiatie die bij het classificeren van de voetbalwedstrijden momenteel gehanteerd wordt. In Almelo zijn A-wedstrijden het uitgangspunt terwijl tent tijde van de nulmeting nog alle wedstrijden standaard als B geïnclassificeerd werden. Dit is lovenswaardig en past volgens het Auditteam ook bij een club als Heracles Almelo dat in den lande te boek staat als gastvrije club.

4.2. Aanbevelingen

1. Momenteel is de veiligheidscoördinator van de BVO door ziekte langdurig afwezig en vervult de supporterscoördinator derhalve een dubbelrol. Gezien de zwaarte van de functie en de verschillende verantwoordelijkheden, is het raadzaam om – als tijdelijke vervanging - op zo kort mogelijke termijn een nieuwe, geschikte veiligheidscoördinator aan te stellen. Ook zou de inhoud van de functie tegen het licht moeten worden gehouden omdat er in korte tijd al drie verschillende veiligheidscoördinatoren zijn vertrokken.
2. De BVO heeft de eindverantwoordelijkheid en bepaalt wat er in het stadion gebeurt, de politie daarbuiten. De politie is echter wel zichtbaar aanwezig in het stadion met ongeveer 8 personen en grijpt in bij eventuele incidenten. Op zich is daar niets mis mee aangezien de in het stadion werkzame politiefunctionarissen bekend zijn bij de supporters en vice versa. De vraag die bij het Auditteam rijst is of de stewardorganisatie op dit moment van voldoende kwaliteit is om zonder aanwezigheid van de politie in het stadion doortastend op te kunnen treden. Op dit moment lijkt bovendien onduidelijk wanneer de politie de regie precies overneemt en hoe dit dan precies verloopt³.
3. Met betrekking tot de informatiepositie bij de politie zijn er twee verbeterpunten. Enerzijds gaat het om het optimaliseren van de informatiepositie en anderzijds over het verbeteren van de interne informatiedeling.
4. Momenteel liggen er plannen op tafel met betrekking tot een nieuw stadion waarin Heracles Almelo gaat spelen. Uit gesprekken met betrokkenen blijkt dat er niet veel meer in het huidige stadion wordt geïnvesteerd omdat er mogelijk een nieuw stadion gerealiseerd gaat worden. Van belang is dat er duidelijkheid moet komen over de komst van het nieuwe stadion, met het oog op investeringen die eventueel gedaan moeten worden. De situatie is

3. Bij de nulmeting werd een zelfde aanbeveling gedaan.

qua fysieke infrastructuur nu feitelijk al drie jaar hetzelfde onder het mom van 'een nieuw stadion'.

5. Net als in de nulmeting willen we de gemeente wijzen op het belang om in het komende voetbalseizoen een multidisciplinaire oefening uit te voeren. Accent daarbij zou moeten liggen op de wijze waarop BVO en politie vormgeven aan de aansturing in de commandokamer en de wijze waarop de verschillende veiligheids- en hulpdiensten met de problematiek - zoals aan de orde in de oefening - omgaan. Dit seizoen is er een dergelijke multidisciplinaire oefening georganiseerd maar deze werd op het laatste moment geannuleerd omdat de beschikbare ellers nodig waren vanwege een calamiteit.

4.3. Veelbelovende praktijken voor andere vierhoeken

1. Het 'broodje' van Heracles Almelo is inmiddels een begrip geworden onder supporters van de bezoekende clubs. De ontvangst die zij krijgen maakt deel uit van het project 'Almelo gastvrij'. Nadat de bezoekende supporters door de tourniquets zijn gegaan en zijn gefouilleerd, staat een broodje en een kop koffie voor hen klaar. Tijdens het wedstrijdbezoek zien de onderzoekers dat dit enorm gewaardeerd wordt.
2. Uit de gevoerde gesprekken met de voetbalcoördinator blijkt dat alle voetbalgerelateerde zaken bij de politie onder een vast BVH nummer worden gemuteerd. De voetbalcoördinator verzamelt de informatie en legt deze vast in het kader van dossiervorming.

Bijlage: verantwoording

Gesprekken

Hennie Brummer	BVO
Kris van der Elst	BVO
Sandra Leusink	Parket Oost-Nederland
Rob Poelman	Politie-eenheid Oost-Nederland
Piebe Elzinga	Politie-eenheid Oost-Nederland
Gijs Peterman	Gemeente Almelo
Martin Zwiers	Politie-eenheid Oost-Nederland

Briefing BVO

Op zaterdag 20 april 2013 om 16:00 uur zijn wij aanwezig geweest bij de briefing door de veiligheids-/supporterscoördinator van Heracles Almelo. Hier waren ook de stewardcoördinator, het hoofd van het stadstoezicht en de voetbalcoördinator van de politie bij aanwezig.

Briefing politie

Op zaterdag 20 april 2013 om 18:00 uur zijn wij aanwezig geweest bij de briefing van de politie.

Wedstrijdbezoek

Op 20 april 2013 is de wedstrijd SC Heracles Almelo – RKC Waalwijk bezocht. Tijdens dit bezoek zijn de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Aanwezig bij aankomst en foullering bezoekende supporters in gastenvak
- Foullering (waaronder vak Q)
- Meekijken op de tribune van Q
- Bezoek commandokamer
- Aanwezig bij uitreis supporters
- Diverse gesprekken gevoerd met aanwezige professionals van BVO en politie.

Geraadpleegde documenten

- Brief van de teamleider integrale veiligheid van de gemeente Almelo – dd. 16 april 2013 - waarin een reactie wordt gegeven op de vragen van het Auditteam na aanleiding van de nulmeting.
- Centraal Informatiepunt Voetbalvandalisme (CIV): uit- en thuisgedrag van supporters van Heracles Almelo in het afgelopen jaar en aantal stadionverboden.
- Convenant betaald voetbal BVO Heracles Almelo seizoen 2012-2013
- Lokaal actieplan voetbal en veiligheid gemeente Almelo en BVO Heracles Almelo (2012)
- Draaiboek wedstrijd BVO Heracles Almelo – RKC Waalwijk, 20 april 2013.
- Operationeel draaiboek Politie Eenheid Oost-Nederland Heracles Almelo – RKC Waalwijk, 20 april 2013.
- Overzicht inschaling van de thuiswedstrijden van Heracles Almelo 2012-2013.
- Competitie Informatie Formulier Heracles Almelo seizoen 2012-2013